

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO FIGUEIRAS, NOS CONCELLOS DE MONDOÑEDO, ALFOZ E O VALADOURO (LUGO), PROMOVIDO POR FERGO GALICIA VENTO PEE, S.L. (CLAVE 2021/0182).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base as súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e, de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11 de decembro), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE nº 294 do 6 de decembro) e polo Real Decreto-ley 23/2020, do 23 de xuño (BOE núm. 175, do 24 de xuño), establece no seu artigo 7.1.a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I someteranse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i), os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Este sería o caso da actuación pretendida ao así telo motivado o promotor no estudo de impacto ambiental (EslA), que o localiza a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é a sociedade Fergo Galicia Vento PEE, S.L. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización

O parque eólico Figueiras, cunha potencia total inicial de 22,5 MW, foi admitido a trámite na Resolución do 20 de decembro de 2010 da entón Consellería de Economía e Industria pola que se aproba a relación de anteproxectos de parques eólicos seleccionados ao amparo da Orden de 29 de marzo de 2010 para a asignación de 2.325 MW de potencia na modalidade de novos parques eólicos en Galicia.

A entón denominada Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental formulou a declaración de impacto ambiental (DIA) do proxecto parque eólico Figueiras o 11.06.2014

(publicada no DOG nº 196 do 14.10.2014) ao abeiro da normativa vixente naquel momento (Real Decreto Legislativo 1/2008, do 11 de novembro).

Por Resolución do 28 de xullo de 2016 da anterior Dirección Xeral de Enerxía e Minas (DOG nº 186 do 29.09.2016), faise público o Acordo do Consello da Xunta do 07.07.2016, polo que se outorga a autorización administrativa previa e de construción e se declara a utilidade pública do parque eólico Figueiras.

Tendo en conta o tempo transcorrido, o promotor estimou oportuno introducir melloras tecnolóxicas no proxecto, polo que o 04.12.2020, presenta unha nova solicitude de autorización administrativa de instalacións de produción de enerxía eléctrica e as súas infraestruturas de evacuación para a modificación substancial do proxecto parque eólico Figueiras, xunto coa documentación técnica necesaria para a súa tramitación. Posteriormente, o día 26.02.2021, o promotor solicita a declaración de utilidade pública.

Consecuentemente, a nova tramitación ambiental iníciase segundo a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11.12.2013), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294, do 6 de decembro) e polo Real Decreto-lei 23/2020, do 23 de xuño (BOE núm. 175, do 24 de xuño).

Cómpre sinalar que, tal e como se recolle na documentación, na configuración inicial do proxecto os aeroxeradores conservan as mesmas posicións do proxecto orixinal con DIA favorable, e tamén conserva a configuración das plataformas de montaxe e as infraestruturas eléctricas do parque. Unicamente varía o modelo de máquina elixido, optando por un coa mesma potencia pero cunha altura de buxa 2 m menor (148 m) e cun diámetro de rotor 13 m maior (163 m), e polo tanto, maior área de varrido.

Polo anterior, resultou pertinente a cancelación do expediente ambiental inicial (clave 2011/0194) e a apertura do presente expediente (clave 2021/0182).

De acordo coa documentación agora achegada, o proxecto consiste na execución dun parque eólico de 22,5 MW de potencia total nos concellos de Alfoz, Mondoñedo e O Valadouro (Lugo), composto por 5 aeroxeradores (F1, F2, F3, F4, e F5) e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 5
- Modelo previsto: Nordex N163
- Potencia nominal unitaria: 4,5 MW
- Potencia total instalada: 22,5 MW
- Altura da buxa: 148 m
- Diámetro de rotor: 163 m
- Orzamento de execución material: 16.187.107,59 €

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de 117,5 m de altura, ao leste do aeroxerador F4.

A enerxía do parque é canalizada mediante unha liña soterrada ata a subestación do parque eólico Airas, para evacuarse de forma conxunta coa dos parques eólicos, Airas (con

autorización administrativa previa e de construción) e Canedo (con declaración de impacto ambiental), a través da liña eléctrica de alta tensión a 132 kV denominada LAT 132 KV SE PE Airas – AP Nº10 da LAT SE Estelo – PE Mondoñedo, actualmente en tramitación ambiental.

A obra civil inclúe a apertura de 1.977 m de vieiros de nova construción e o acondicionamento de 2.235 m de vieiros existentes. A sección tipo terá un ancho de calzada útil mínimo de 6 m, ampliándose ata os 8 m nas curvas pechadas e en pendente. Así mesmo, escavaranse 3.649 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión e a rede de comunicacións, dende os aeroxeradores e a torre meteorolóxica coa subestación transformadora do parque eólico Airas.

A rede de drenaxe contará con obras de drenaxe lonxitudinais para recoller a escorrenta das augas de chuva das calzadas e as marxes que verten cara ela (gabias triangulares a pé de desmonte); e con obras de drenaxe transversais para permitir a continuidade da rede de drenaxe natural do terreo (valgadas, regatos, etc.) permitindo o seu paso baixo os viarios.

Para a montaxe dos aeroxeradores disporase de plataformas que se manterán durante o período de construción do parque. Incluirán unha zona de 40x40 m² para o traballo das grúas de montaxe e outra zona 20x60 m² para a montaxe da grúa principal, o que constitúe un total de 2.800 m². O terreo compactarase e nivelarase para posteriormente aplicar un firme de balastro. Estas plataformas, utilizaranse tamén como zonas temporais para amontoar as terras procedentes das súas escavación e, se é necesario, tamén a terra vexetal retirada, para a súa posterior reutilización, de tal xeito que non se utilizarán zonas de préstamo e entulleiras de fóra da obra.

As zapatas dos aeroxeradores serán de base circular e ocuparán unha superficie de 441 m² cada unha, mentres que a cimentación da torre meteorolóxica ocupará unha superficie de 127 m².

Durante a fase de construción habilitarase unha zona temporal onde se prevé acumular o material de obra, a maquinaria, os residuos xerados, e, no caso de ser necesario, habilitar balsas para o lavado das formigoneiras. Deséñase cunha superficie de 2.400 m², anexa ao viario que une os aeroxeradores F4 e F5, e que será compartida co PE Airas e a LAT de evacuación. O terreo será previamente tratado para permitir o traballo da maquinaria pesada que depositará e recollerá o material da explanada.

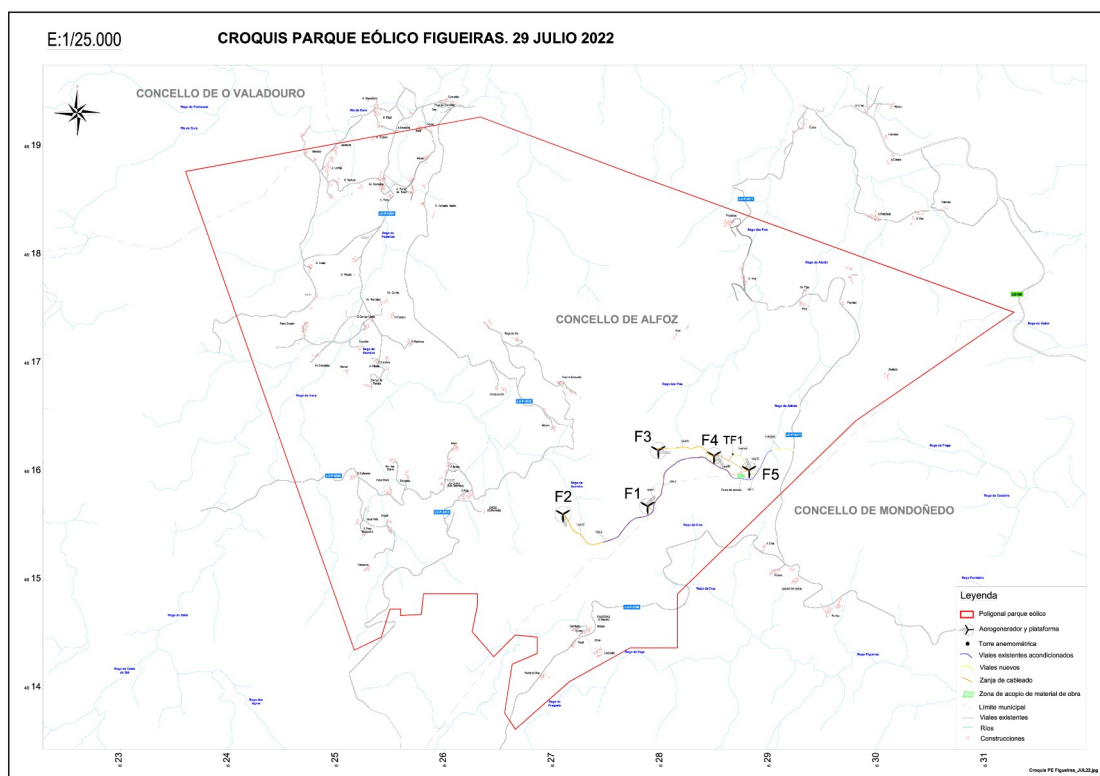
Durante o funcionamento do parque, disporase na subestación do parque eólico Airas (anexa ao oeste á anterior zona de amontoamento) dun edificio onde se almacenarán os residuos xerados durante a explotación do parque eólico Figueiras e dos parques eólicos Airas e Canedo.

O prazo estimado de execución do proxecto é de 6 meses.

A consecuencia da tramitación ambiental, o aeroxerador F3 desprázase 25 m cara o leste respecto da configuración inicial proposta, e consecuentemente, o viario de acceso ao mesmo tamén sofre lixeiras modificacións. O resto das infraestruturas e actuacións permanecen inalteradas.

Inclúese a continuación un bosquexo do parque eólico:

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

Os aeroxeradores do parque distribúense nos terreos do Monte da Cruz, entre os cordais da Cruz (631 m), Pontigo da Veiga (627 m) e Pico Silloso (585 m). Caracterízase por ser unha zona de relevo abrupto, de montes con abas de fortes pendentes e vales encaixados.

Na documentación, inclúense ata 12 poboacións entre os 658 m e os 1.955 m de distancia das instalacións, sendo as máis cercanas Casa de Barro, Poceira, A Ribeira, A Rúa, A Rúa de Escourido e O Rego, todas, a menos de 1.000 m.

O ámbito enmárcase nas cuncas dos ríos Ouro e Masma. Nas proximidades discorren varios cursos fluviais, como son o rego de Beloi e os seus afluentes rego da Azoreira e rego de Insua; o rego de Figueiras e os seus afluentes; e o rego de Adelán e os seus afluentes, como é o rego das Pías. Un tramo do viario de acceso ao parque (tramo de nova construción), cruza pola zona de policía dun destes tributarios do rego de Adelán.

Trátase dun ámbito rural no que predominan os montes comunais empregados como zonas de pasteiro para as pequenas explotacións gandeiras da zona, polo que a cuberta vexetal dominante atópase constituída por praderías, ademais de por matogueira e rocha. Tamén abundan as plantacións forestais de piñeiro (*Pinus pinaster* e *Pinus radiata*) e eucalipto, e en menor medida, en determinadas áreas da contorna, poden aparecer pequenas manchas de frondosas autóctonas como carballo e bidueiro (*Quercus robur* e *Betula alba*), así como castiñeiros (*Castanea sativa*).

Baseándose na bibliografía existente e o traballo de campo, na área das instalacións recóllese a existencia de 2 hábitats de interese comunitario: 4030 Uceiras secas europeas, e 4090 Uceiras oromediterráneas endémicas con toxo.

Cómpre destacar a existencia na zona leste do parque do humidal Penedo Grande, que se atopa recollido no Inventario de Humidais de Galicia coa tipoloxía de turbeiras altas, o cal, é atravesado polo viario de acceso que comparte co PE Airas.

De acordo cos datos aportados pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, a cuadrícula UTM onde se enmarca o proxecto (UTM 10X10 29TPJ21), correspóndese coa área de distribución das seguintes 7 especies de flora recollidas como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (E) no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA) regulado polo Decreto 88/2007, do 19 de abril: *Lycopodiella inundata* (E), *Splachnum ampullaceum* (E), *Dryopteris aemula* (V), *Narcissus asturiensis* (V), *Sphagnum pylaesii* (V), *Spiranthes aestivalis* (V) e *Woodwardia radicans* (V).

En canto a fauna, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural tamén enmarca, na mesma cuadrícula UTM, a área de distribución de ata 12 especies recollidas no anterior catálogo:

- 5 especies de aves: *Circus pygargus* (V), *Milvus milvus* (E) e poboacións nidificantes de *Gallinago gallinago* (E), *Vanellus vanellus* (E) e *Scolopax rusticola* (V).
- 2 especies de invertebrados: *Geomalacus maculosus* (V) e *Margaritifera margaritifera* (E).
- 1 especie de anfibio: *Rana iberica* (V).
- 4 especies de mamíferos: *Galemys pyrenaicus* (V), *Rhinolophus ferrumequinum* (V), *Rhinolophus hipposideros* (V) e *Myotis myotis* (V).

Baseándose nos resultados obtidos na campaña preoperacional de caracterización da fauna (setembro 2020 a agosto 2021), o promotor indica que non se detecta ningunha das especies de flora ameazadas recollidas na bibliografía, e respecto a fauna inventariada en campo, détéctanse 3 especies vulnerables na contorna de estudo (área de implantación do parque eólico Canedo e do parque eólico Figueiras): a ave *Scolopax rusticola*, o anfibio *Rana temporaria* e o quiróptero *Miniopterus schreibersii*.

Outras aves preeiras das que se constata a súa presenza na área de estudo, son o miñado (*Buteo buteo*), gabián común (*Accipiter nisus*), curuxa (*Tyto alba*), avelaiona (*Strix aluco*), moucho europeo (*Athene noctua*) e noitébrega (*Caprimulgus europaeus*). Ademais, tamén se detecta *Phylloscopus collybita*, ave especialmente sensible á presenza do parque eólico xunto co xa mencionado *Buteo buteo*. En canto aos quirópteros, identifícanse outras 4 especies nas estacións de escoita (*Pipistrellus pipistrellus*, *Eptesicus serotinus*, *Plecotus auritus* e *Nyctalus noctula*).

Respecto ao patrimonio cultural, de acordo cos estudos aportados polo promotor, na contorna máis próxima non se identificou ningún elemento do patrimonio arquitectónico e etnolóxico, pero si dous bens arqueolóxicos: Túmulo 1 de Monte da Cruz (GA7030032) e o denominado Abrigo 1 de Pena da Capela (GA27030026) situado no Monte da Cruz, no Penedo de Cuzcabés. Ambos, veranse afectados polas instalacións proxectadas, especialmente polo acondicionamento do vreiro 1 de acceso aos aeroxeradores F1 e F2 e pola apertura do vreiro de acceso ao aeroxerador F3.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1 Resumo da tramitación

Tras o transcurso dos acontecementos recollidos no apartado de antecedentes desta declaración, o Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do 17.06.2021 acordou declarar iniciativa empresarial prioritaria o proxecto do parque eólico Figueiras, promovido por Fergo Galicia Vento PEE, S.L., ao abeiro do establecido nos artigos 42 e 43 da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento de implantación de iniciativas empresariais en Galicia, modificada pola Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, e pola Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia. Mediante Resolución do 27 de xullo de 2021 da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, declarouse a tramitación de urxencia dos procedementos administrativos correspondentes ao parque eólico Figueiras.

Mediante acordo do 22.10.2021 da Xefatura Territorial de Lugo da Vicepresidencia Segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación (publicado no DOG núm. 209 do 29.10.2021), someteuse a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, a declaración de utilidade pública, o estudo de impacto ambiental e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto de modificación do parque eólico Figueiras. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o estudo de impacto ambiental.

O 13.12.2021 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia, que, entre outra documentación, contén o *Estudio de impacto ambiental. Modificación Parque eólico Figueiras. Noviembre 2020* e o *Proyecto de ejecución. Modificación Parque eólico Figueiras. Noviembre 2020*.

Xa iniciada a revisión e a análise técnica do expediente recibido, considerouse necesario emendalo nunha serie de aspectos e completalo, ente outra documentación, cos certificados de exposición pública do Concello do Valadouro e da Xefatura Territorial de Lugo; e coa totalidade dos informes emitidos polo Instituto de Estudos do Territorio e os informes complementarios formulados polas direccións xerais de Patrimonio Natural e de Saúde Pública, xunto coas correspondentes respostas do promotor. Consecuentemente, o 17.12.2021 esta dirección xeral remitiu ao órgano substantivo a correspondente solicitude de emenda.

En resposta á anterior solicitude de emenda, o 21.12.2021 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais remite a documentación requirida.

Unha vez revisada a dita documentación, considerouse necesario emendar e completar novamente o expediente co informe complementario da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en relación ao escrito achegado polo promotor o 21.12.2021 (en resposta ao seu segundo informe do 17.12.2021); e con informe do Instituto de Estudos do Territorio, en relación ao escrito achegado polo promotor o 14.12.2021 (en resposta ao seu segundo informe do 03.12.2021), xunto coas correspondentes respostas do promotor. Con este fin, cursáronse senllas solicitudes de emenda ante o órgano substantivo, mediante oficios do 22.12.2021 e 17.01.2022 respectivamente.

Namentres, mediante Acordo do 14.03.2022, da Xefatura Territorial de Lugo da entón Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación (publicado no DOG núm. 57, do 23.03.2022), sometéronse de novo a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, a declaración de utilidade pública, en concreto, o estudo de impacto ambiental e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal.

O 08.06.2022 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais remite diversa documentación referida ao antedito Acordo do 14.03.2022.

Con posterioridade, o 17.06.2022, a mesma dirección xeral envía a documentación requirida o 22.12.2022 (novo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e resposta do promotor). No entanto, non se recibe o informe do Instituto de Estudos do Territorio nin a resposta do promotor, documentación tamén solicitada por esta dirección xeral o día 17.01.2022.

Consecuentemente, o 21.06.2022 reitérase a última solicitude de emenda e requírese tamén determinada documentación en relación co resultado da última información pública.

En data 15.07.2022, recíbese a documentación solicitada. No entanto, trala revisión do informe do Instituto de Estudos do Territorio (IET), que implica unha modificación na configuración final do parque, considérase necesario que o promotor achegue a planta e/ou a configuración definitiva do parque eólico xunto cos informes favorables dos organismos competentes, se é o caso, e a addenda ou addendas correspondentes. Dita solicitude se lle traslada ao órgano substantivo o 27.07.2022.

O 23.08.2022 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais achega a documentación solicitada coa configuración definitiva do parque, e o 06.09.2022 envía o último informe do IET favorable á modificación proposta.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EsIA) e as súas addendas, o documento técnico do proxecto de execución, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, informa en relación ao estudo de impacto ambiental de novembro de 2020, que contén no seu anexo III a Memoria de avaliación de impacto arqueolóxico (asinada en xuño de 2012), e á Addenda á dita Memoria (asinada en decembro de 2020). Comeza o seu informe cunha exposición dos antecedentes do proxecto e realiza un resumo salientando o recollido nos citados documentos.

Tras a análise da documentación, informa favorablemente sempre e cando que se teñan en conta as medidas correctoras establecidas nela así como a seguinte condición:

- Os traballos de construción do parque eólico deberán realizarse baixo control e seguimento arqueolóxico, para o que se presentará previamente un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia.
- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural, emite un primeiro informe no que, tras resumir as principais características do proxecto, expón unha serie de consideracións respecto aos valores naturais da contorna. Neste senso, salienta que o lugar onde se localiza o proxecto non ostenta ningunha das figuras de espazos naturais protexidos das contempladas na lexislación autonómica (Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia) nin estatal (Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio natural e da Biodiversidade), non está comprendida dentro dos límites de ningunha área protexida por instrumentos internacionais (artigo 75 da Lei 5/2019), non afecta a áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión (resolución do 18 de outubro de 2021 da Dirección Xeral de Patrimonio Natural), e tampouco están presentes árbores ou formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras (Decreto 67/2007, do 22 de marzo). Porén, de acordo co Inventario de humedais de Galicia (IHG) (Decreto 127/2008, do 5 de xuño), observa que o desenvolvemento do proxecto inclúe terreos das zona húmida coñecida como Penedo Grande, de tipo turbeiras altas (código 1120340).

Indica que de acordo co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España (2005), na zona de actuación identifícanse os hábitats de interese comunitario 4090 Uceiras oromediterráneas endémicas con toxo e 4030 Uceiras secas europeas. Como unha primeira aproximación, tamén indica que segundo se deriva da información dispoñible na súa dirección, a cuadrícula UTM na que se inclúe o ámbito (UTM 10X10 29TPJ21) correspóndese coa área de distribución de a lo menos 7 especies de flora e 12 especies de fauna recollidas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA) (Decreto 88/2007, do 19 de abril), catalogadas como vulnerables (V) e en perigo de extinción (E). Engade que, a pesar de que se recollen poboacións nidificantes de 3 especies de aves (*Gallinago gallinago* (E), *Vanellus vanellus* (E) e *Scolopax rusticola* (V)), tal e como se desprende do "Atlas de aves reprodutoras" publicado polo MITECO en 2003, non é previsible atopar parellas nidificantes de *Vanellus vanellus* na zona onde se localiza o proxecto. A continuación, indica que o proxecto está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras *Emberiza schoeniclus*, aprobado mediante o Decreto 75/2013, do 10 de maio, nunha área tipificada como potencial.

Informa posteriormente en relación ás importantes carencias que presenta o estudo de impacto ambiental, entre as que se resumen as seguintes: o documento non contempla a afección do mesmo pola obriga de xestión da biomasa (artigo 20 bis.c) da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais en Galicia); non se propoñen alternativas para evitar a afección ao hábitat prioritario 4020* identificado polo promotor, nin ao humidal Penedo Grande; non se realiza un exhaustivo traballo de campo no que basear a delimitación dos hábitats naturais e a caracterización da flora e fauna ameazada; a metodoloxía dos plans de seguimento de aves e quirópteros non se basea nunha metodoloxía de mostraxe sólida, etc. Indica que as eivas detectadas provocan que o EsIA non realice unha

análise fiable dos impactos producidos nin unha proposta sólida de medidas protectoras e correctoras.

Conclúe que non é posible determinar con total seguridade que non se vaian a producir efectos negativos sobre os valores naturais, polo que o estudo de impacto ambiental, e no seu caso o proxecto, deberán ser reformulados conforme aos aspectos recollidos no seu informe, e dos que cómpre mencionar os seguintes:

- A información de campo na que se basea o estudo de impacto ambiental debe ser actualizada.
- Deberanse presentar alternativas ao trazado dos viarios para evitar cruzar o humidal Penedo Grande, e á localización dos aeroxeradores para evitar a afección ao hábitat 4020*.
- A análise debe avaliar conxuntamente o impacto dos parques eólicos Canedo e Figueiras como se fora un só.
- O inventario deberá basearse nunha información que sexa recopilada durante un período de tempo e nunha área xeográfica, que lle permita abarcar todos os aspectos e posibles efectos do proxecto. Ademais, tamén deberá ser corrixido conforme os aspectos anteriormente indicados, especialmente, no que se refire aos inventarios de hábitats, especies ameazadas e ás condicións mínimas que deben de cumprir os estudos da avifauna e quirópteros.
- O EsIA deberá ser reformulado no tocante á identificación e valoración de impactos, medidas preventivas e correctoras e plan de vixilancia ambiental. Neste sentido, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural presenta unha serie de aspectos que o promotor deberá ter en conta en canto aos impactos que se xeren sobre as aves e quirópteros, así como as medidas aplicables ao respecto, e engade que se deberán aplicar as condicións mínimas para o plan de vixilancia ambiental especificadas no anexo I do informe relativas ao control e mortalidade por colisión de aves e morcegos durante a fase de explotación. No plan de vixilancia ambiental deberase avaliar tanto o impacto por colisión como a efectividade das anteditas medidas.
- En relación ao lobo, indica que se terá que dar cumprimento ao artigo 18.5 do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia, polo que o EsIA deberá incluír datos sólidos sobre a presenza de lobos nas súas áreas de influencia e se realizará unha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a súa poboación.

Co fin de dar resposta aos requirimentos da dirección xeral, o promotor elabora unha nova versión do estudo de impacto ambiental denominado *Estudio de impacto ambiental. Modificación Parque eólico Figueiras. Noviembre 2021*, no que inclúe as modificacións que considera máis oportunas, entre elas: realiza unha ampliación na valoración das alternativas identificando os proxectos e actuacións do conxunto dos parques eólicos Airas, Figueiras e Canedo e as súas redes de evacuación; completa o inventario baseándose nas visitas a campo realizadas durante o ciclo anual (setembro 2020 – agosto 2021); indica que non se atopou o hábitat de interese prioritario 4020*; e, na nova documentación, indica que a solución construtiva do viario de acceso ao parque eólico Figueiras é a mesma que a xa autorizada ao parque eólico Airas, co que compartirá a dita infraestrutura.

Á vista do anterior, esa dirección xeral emite un segundo informe no que fai mención aos principais puntos recollidos no seu informe anterior, seguido dunha análise en

relación ao cumprimento dos mesmos na documentación elaborada polo promotor. Conclúe que o novo documento achegado contempla algúns dos aspectos requiridos (como no relativo á avifauna e quirópteros), non obstante, hai determinados aspectos que non sofren cambios significativos, como son o estudo de vexetación, flora, fauna (distinta a aves e quirópteros), a avaliación da afección do proxecto polas obrigas na xestión de biomasa, o inventario de lobos, etc. Polo anterior, finalmente indica que se valora a vixencia do recollido no seu primeiro informe para aqueles aspectos non satisfeitos na documentación achegada.

Posteriormente, o promotor achega un escrito co asunto *Informe segundo de la Dirección Xeral de Patrimonio Natural al parque eólico Figueiras* (asinado o 21.12.2021) en resposta ao indicado no segundo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural. No mesmo, aclara onde se atopa a contestación a cada un dos requirimentos efectuados pola dirección xeral dentro do último estudo de impacto ambiental achegado (de data novembro de 2021). Engade tamén unha avaliación da vexetación afectada polo cumprimento das obrigas en xestión da biomasa e indica que non se detectou presenza do lobo durante o inventario da fauna, porén, propón unha metodoloxía de traballo para o seu estudo durante o funcionamento do parque.

Finalmente, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un terceiro informe no que indica que, unha vez analizado o último escrito do promotor, non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada, así como unha serie de consideracións, das que a continuación se resumen os aspectos máis salientables:

- Tal e como o expresa o promotor, a dirección xeral entende e dar por suposto que a xestión da biomasa non se vai a realizar nas formacións de matogueira existentes, xa que todas as presentes son endémicas da rexión atlántica. Sinala que no suposto de facer algunha intervención diferente á explicitada, deberá ser comunicada e definida de acordo cunha serie de requisitos que resume no seu informe.
- Indica que o trazado das gabias de cableado debe ser coincidente co trazado dos vieiros interiores do parque.
- Recolle ademáis unha serie de medidas adicionais co obxecto de garantir a minimización do impacto por colisión de aves e quirópteros que inclúen o seguinte:
 - Para os quirópteros:
 - Restrinxirase a rotación das pas das turbinas por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aeroxeradores permanecerán parados. No plan de vixilancia ambiental informárase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados por este motivo.
 - En canto ás aves:
 - Implementaranse tecnoloxías para reducir o impacto por colisións (sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird® ou similar)), co fin de conseguir un seguimento das aves e mitigar a mortalidade

mediante sons de alerta ou o paro das turbinas. Este sistema dirixirase cara ás especies máis sensibles a sufrir unha colisión, e no caso de que se detectasen o mesmo risco noutras especies, o sistema deberá ampliar o seu paraugas de protección.

- Como medida disuasoria pasiva, pintarase unha aspa de cada un dos aeroxeradores. No plan de vixilancia ambiental medirase a mortalidade e comparase coa dos parques lindeiros (con aeroxeradores sen pintar).
 - O plan de vixilancia ambiental avaliará tanto o impacto do parque eólico por colisión sobre as aves e os morcegos (incorporando as condicións mínimas que a dirección xeral inclúe no anexo I do seu informe), como a efectividade das medidas requiridas nos parágrafos anteriores.
 - En relación ao estudo do lobo, considera adecuada a metodoloxía proposta para detectar a súa presenza. Engade que, no caso de detectar a presenza do cánido, se deberá realizar unha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a poboación desta especie.
- Augas de Galicia, comeza o seu informe cunha revisión dos antecedentes e cunha descrición das obras do parque eólico, centrándose nas afeccións que, de acordo coa información recollida no estudo de impacto ambiental de novembro do 2020, poderían existir sobre o medio hídrico. Neste contexto, tendo en conta a documentación presentada e os datos recollidos no seu visor, o organismo de cunca procede a informar os seguintes aspectos:
- Resalta que na documentación recibida indícase que non se prevé ningunha afección nin ao dominio público hidráulico (DPH) nin ás súas zonas de servidume e policía por mor das obras, non entanto, tal e como aparece grafado na planimetría do EsIA, Augas de Galicia identifica un tramo do viario de acceso ao parque eólico (entre as coordenadas UTM ETRS89 H29 (629.146,7X; 4.816.212,7Y) e (629.203,7X; 4.816.194,7Y) (de nova construción) que si que afectará á zona de policía dun rego innominado tributario do rego de Adelán. Lembra a necesidade de solicitar autorización administrativa no caso de que as obras ou instalacións proxectadas afecten ao DPH ou ás zonas de policía.
 - De acordo co Libro de Rexistro de Augas de Galicia, consta a existencia na contorna do ámbito de actuación dunha captación de augas, polo que no caso de verse afectada polo proxecto, contemplarase a súa reposición, estando toda modificación suxeita á autorización administrativa previa do organismo de cunca.
 - En canto as accións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico, lembra que as drenaxes transversais e lonxitudinais proxectadas deben cumprir co establecido no artigo 36 da Normativa do Plan Hidrolóxico Galicia Costa (PHGC); e resalta a obrigatoriedade de, no seu caso, solicitar autorización de obras dentro do DPH e autorización administrativa no caso de afección á zona de policía e no caso de vertedura ou para o uso privativo por disposición legal ou concesión administrativa de calquera aproveitamento de augas.

Inclúe finalmente unha serie de condicións principalmente encamiñadas a reducir ou evitar o arrastre de sedimentos aos leitos dos ríos durante os movementos de

terras e polo tránsito da maquinaria, para impedir a contaminación das augas superficiais ou subterráneas pola acumulación de substancias, e recalca que se deberá ter especial coidado de non afectar aos niveis freáticos que puideran alterar captación existentes, especialmente, na execución dos alicerces e das gabias.

Conclúe que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos tendo en conta, e sempre e cando se contemplan, as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar na documentación presentada e as consideracións a tal efecto sinaladas no seu informe.

- O Instituto de Estudos do Territorio (IET) emite un informe no que, tras recoller uns antecedentes e o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto e da paisaxe afectada. Recolle as áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) do Catálogo das paisaxes de Galicia máis próximas, situadas nun radio de entre 1,5 km e 7 km; relaciona tamén os miradoiros máis próximos, localizados a uns 4,4 km e 5,5 km; refírese a que o Camiño de Santiago (Camiño Norte. Ruta da Costa) discorre a uns 6,5 km ao sueste do parque; e resalta que os aeroxeradores F-1 e F-3, así como parte dos camiños de acceso ao parque, atópanse en solo rústico de especial protección paisaxística (de acordo co Plan xeral de ordenación municipal de Mondoñedo aprobado definitivamente o 13.06.2016).

Por outra banda, salienta que nas abas dos montes onde se localizan as infraestruturas predominan as plantacións forestais de eucaliptos e piñeiros, mentres que as zonas máis altas atópanse ocupadas por matogueiras e rochedos; e identifica as vías de comunicación máis importantes da contorna (estradas LU-160, LU-P-0211, LU-P-3108, LU-P-0212, LU-P-0202).

Analiza a continuación o estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP) incluído no EslA, os efectos do proxecto sobre a paisaxe e as medidas de integración paisaxística. Indica que as infraestruturas do parque non se atopan dentro de ningunha AEIP, lugar de interese paisaxístico ou ruta de sendeirismo, e que a pesar de que serán visibles dende o mirador máis próximo, dada a distancia existente, non son de esperar incidencias significativas sobre as súas vistas panorámicas. Así mesmo, afirma que os principais impactos visuais serán consecuencia da proximidade dos núcleos de poboación máis cercanos (algúns a menos de 1.000 m) e pola súa visibilidade dende as principais vías de comunicación. Resalta que estes impactos se verán agravados polo efecto sinérxico consecuencia da existencia de máis proxectos eólicos na contorna.

Por outra banda, considera que se poden producir afeccións a elementos de interese paisaxístico da contorna, como os afloramentos rochosos de granito dos cumios dos montes, principalmente na área dos aeroxeradores F1 e F3 (directriz de paisaxe DX.17.a4), e as zonas húmidas con masas de mato de alto valor ecolóxico (directrices de paisaxe DX.20.d e MT-03).

Conclúe que o proxecto provocará unha intrusión visual derivada da alta visibilidade dos aeroxeradores e indica que o EIIP deberá axustarse ao recollido no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, no Regulamento da Lei 7/2008, e nas normas e recomendacións das Directrices de paisaxe. En concreto, deberá completarse cunha xustificación de como se incorporaron ao proxecto os obxectivos de calidade paisaxística e as determinacións das directrices de paisaxe

para as unidades de paisaxe afectadas, e, ampliarase a descrición e xustificación dos criterios e as medidas que se prevé adoptar para acadar a integración paisaxística do proxecto, especialmente, para mitigar o impacto visual dende os núcleos poboacionais máis próximos e para evitar a afección aos afloramentos rochosos e as masas de mato de alto valor ecolóxico que poidan existir. En todo caso, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto (artigo 30.3 do Regulamento da Lei 7/2008).

En contestación ao dito informe, o promotor elabora unha nova versión do EIIP nomeado *Estudio de impacto e integración paisaxística modificado. Parque eólico Figueiras. Noviembre 2021*, no que incorpora a xustificación dos obxectivos de calidade paisaxística e das directrices de aplicación, realiza unha análise dos afloramentos rochosos localizados no entorno dos aerogeneradores F3 e F4, e achega medidas para mitigar a afección aos núcleos de poboación.

Tras a revisión deste último documento enviado polo promotor, o IET indica que a análise realizada demostra que non se producen afeccións directas aos afloramentos rochosos, excepto na posición do aerogenerador F3. A este respecto, engade que esta incidencia podería mitigarse estudando a modificación do camiño de acceso e o desprazamento do dito aerogenerador cara o leste, ao fin de evitar a eliminación dos afloramentos. Finalmente, indica que formalmente se pode considerar cumprimentado o disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008, e lembra que de acordo co artigo 30.3 do regulamento, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

O promotor responde, no escrito con asunto *Remisión informe 2º del IET al EIA del PE Figueiras* (asinado o 14.12.2021), que se incluírán as medidas de integración paisaxística no proxecto de execución do parque eólico.

O IET, nun terceiro informe, indica que ademais dos impactos sobre os núcleos rurais, a incidencia paisaxística do parque verase aumentada polo efectos sinérxico derivado da presenza doutros parques na contorna, e, que tendo en conta que o promotor non propón ningún cambio no deseño das instalacións, o proxecto pode afectar aos afloramentos rochosos na posición do aerogenerador F-3 e o seu camiño de acceso. Consecuentemente, insiste na necesidade de adoptar as medidas indicadas no anterior informe, especialmente, a modificación da posición do aerogenerador F-3, ou da súa plataforma ou do seu camiño de acceso.

En resposta, o promotor achega un escrito (*Remisión informe 3º del IET al EIA del PE Figueiras*, asinado o 13.07.2022) onde acepta as indicacións do terceiro informe do IET. Posteriormente, achega o documento *Adenda al estudio de impacto ambiental. Parque eólico Figueiras. Julio 2022* (asinado o 29.07.2022), no que propón, define, e avalía, o traslado do aerogenerador F-3 nunha distancia duns 25 m cara o leste da súa posición orixinal, co fin de evitar a afección sobre os afloramentos rochosos.

Finalmente o IET, no seu cuarto informe, indica que co desprazamento do aerogenerador diminúe a afección aos afloramentos rochosos, e polo tanto, poden considerarse cumprimentadas as observacións ao respecto realizadas nos seus anteriores informes.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un primeiro informe no que avalía o posible impacto do proxecto sobre a saúde humana tendo en conta a caracterización da poboación en situación de risco, os potenciais perigos, as posibles vías de exposición, a avaliación da necesidade de medición da exposición e a avaliación da necesidade do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto. Tras expoñer unha serie de consideracións referidas ao contido da documentación achegada polo promotor, conclúe que no documento non se recolle información ou esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que considera oportuno que o promotor o complete no que atinxe á estimación teórica dos niveis sonoros durante a fase de obras e a realización dun estudo preoperacional actualizado (o aportado data do ano 2009), na estimación dos valores de campo eléctrico e magnético, o desenvolvemento dun plan específico do efecto provocado polo parpadeo de sombras, así como incluír as emisións de po, partículas e gases no programa de vixilancia ambiental; e outras consideracións en relación coa auga de consumo e auga quente sanitaria, alternativas ao almacenamento de residuos durante a explotación do parque, medidas para eliminar o risco de incendios forestais, etc.

En contestación ao dito informe o promotor achega un escrito no que da resposta aos aspectos mencionados pola dirección xeral e completa ou emenda o estudo de impacto ambiental con senllos documentos titulados *Anexo de salud pública modificado. Parque eólico Figueiras. Noviembre 2021* e *Informe de medida de nivel sonoro preoperacional en horarios día, tarde y noche en el entorno de los parques eólicos Figueiras, Canedo e Airas (Lugo)* (asinado en novembro de 2021).

Unha vez analizada a documentación achegada, a Dirección Xeral de Saúde Pública emite un segundo informe no que considera que se proporcionou a información adicional requirida para avaliar o risco de saúde e que se deseñaron as medidas adecuadas para o control e monitoreo dos impactos sobre a saúde humana. Engade que os resultados do seguimento deberán avaliarse periodicamente, como é no caso do parpadeo de sombras, e que deberá cumprirse co Real Decreto, 140/2003, no referente aos criterios de calidade do subministro de auga de consumo.

- A Axencia Turismo de Galicia, informa baseándose no establecido na Lei 7/2011 de 27 de outubro de turismo de Galicia, polo que considera necesario que o promotor elabore un estudo turístico que avalíe a situación actual e a repercusión que supón un novo parque eólico, para o cal, relaciona a información que o dito estudo debe incluír.

Consecuentemente, o promotor elabora o documento *Estudio de impacto turístico modificado. Parque eólico Figueiras. Noviembre 2021* (co que emenda e completa o *Anexo IX: Estudio de impacto turístico*, incluído no EsIA de novembro de 2020), e xunto con el, achega un informe no que explica como incorporou a información requirida pola axencia.

A Axencia Turismo de Galicia emite un segundo informe no que, tendo en conta a documentación achegada, conclúe que o impacto que terá o parque eólico no turismo local así como na súa contorna é reducido.

- A Subdirección Xeral de Planificación e Protección Civil da Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en relación aos efectos derivados da

vulnerabilidade do proxecto parque eólico Figueiras. Trala revisión da documentación aportada polo promotor, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo.

- Para todos os informes antes indicados, constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.
 - O Concello de Alfoz, o Concello de Mondoñedo, e o Concello do Valadouro, non emitiron informe sobre o EslA, achegando o órgano substantivo unha copia da solicitude de informe efectuada pola unidade tramitadora, quen considerou procedente continuar coa tramitación unha vez esgotado o prazo para a súa emisión.
 - Consta así mesmo o informe da Xefatura Territorial da Consellería de Economía, Empresa e Innovación de Lugo, que recolle un resumo dos antecedentes, unha descrición do proxecto, e informa favorablemente en relación ao cumprimento da normativa sectorial para a obtención das autorizacións administrativas previas e de construción.
- No tocante ás alegacións con contido ambiental, no expediente constan as presentadas por 5 asociacións e 15 particulares:

En xeral, no que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais, as ditas alegacións refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedementais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EslA e a restante documentación avaliada.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indica que o proxecto do parque eólico Figueiras consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 22,5 MW de potencia total nos concellos de Alfoz, Mondoñedo e O Valadouro (Lugo), constituído por 5 aerogeradores de 4,5 MW de potencia total unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	627.802,08	4.818.984,49
2	626.451,02	4.819.489,43
3	623.725,08	4.818.986,49
4	625.285,08	4.814.566,49
5	625.535,08	4.814.686,49
6	625.615,08	4.814.946,49
7	625.715,08	4.814.946,49
8	625.715,08	4.814.886,49
9	625.905,08	4.814.896,49
10	625.925,08	4.815.086,49
11	626.425,08	4.815.086,49
12	626.425,08	4.814.986,49
13	626,375,08	4.814.736,49
14	626.575,08	4.814.506,49
15	626.775,08	4.814.706,49
16	626.975,08	4.814.686,49
17	626.975,08	4.814.536,49
18	626.745,08	4.814.436,49
19	626.675,08	4.813.986,49
20	626.775,08	4.813.836,49
21	627.275,08	4.814.276,49
22	627.835,08	4.814.586,49
23	628.275,08	4.814.586,49
24	628.275,08	4.815.086,49
25	629.925,08	4.816.686,49
26	631.385,08	4.817.686,49

A localización dos aerogeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no **Plano N°:001 Modificación ubicación aerogenerador F-3** 1:10.000 con referencia IEOL_153 da *Adenda al estudio de impacto ambiental. Parque eólico Figueiras. Julio 2022.*

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que constan no expediente, ademais do recollido no EsIA, nas súas addendas e na restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas, e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores.

2. Segundo o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o promotor deberá elaborar unha proposta detallada referente ás medidas adicionais sinaladas no seu último informe para garantir a minoración do impacto por colisión de aves (pintado das pas e uso de tecnoloxías de redución do impacto por colisión) e quirópteros (restrinxir a rotación das pas), así como ás actuacións a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

3. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar os limiares de exposición que en cada momento estableza a autoridade competente ou normas que o regulen, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

4. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Propónse como importe de aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 283.274 euros, dos cales 121.403 corresponden á fase de obras e 161.871 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental e calquera outra documentación que se considere oportuna de ser o caso, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas:

4.2.1. *Protección da atmosfera*

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederáse á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po, deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederáse, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc.).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2. *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables, así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de

Galicia e, no que sexa aplicable, o Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela, as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas residuais ou produtos susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate a ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha

microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxe do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastre de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque, incorporándoo ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberán entregarse a un xestor autorizado, ou, no caso de que se pretende a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

4.2.3. Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderá ocupar terreos fóra dos previstos

2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.

3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocos resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.

4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.

5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.
7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medio necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4. Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.
2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, amontoamento de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos e reparación da maquinaria durante a fase de obras, realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto da subestación/edificio de control indicado durante a fase de funcionamento. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5. *Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais*

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto garantirase que non se vexan afectados compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e na Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1. Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollidas en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas

obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos, etc.), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso do gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditadas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre esta pequena fauna, (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflitivos, etc.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para prever as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento, realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia,

téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2. Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta do arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima *in situ* destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50% sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación das especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse as medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6. Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. Nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da torre meteorolóxica, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamos e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso ...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15 % para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian a

implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.

- Realizarase un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e procederase á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito deste non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil das unidades do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre meteorolóxica, demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3. Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.

2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberásele notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita documentación o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural ao que se fai referencia na condición 4.1.2 da DIA, xunto coa documentación na que se basee.

4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas ou coñecementos xurdidos.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánselle incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse, segundo a fase (previo inicio de obras, replanteo, obras, explotación ou abandono), a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e a interacción entre eles, e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EsIA ou nesta DIA, comunicaráselle inmediatamente ao órgano substantivo, proponendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. Levarase a cabo un seguimento dos posibles efectos acumulativos ou sinérxicos con outros parques eólicos e as súas infraestruturas de evacuación, en funcionamento ou en construción, en relación a todos os elementos do medio físico, biótico e perceptual, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

2. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EslA, terase en conta o seguinte:

- En canto aos puntos de control, consideraranse como mínimo os lugares propostos na documentación, así como as áreas sensibles máis próximas. A este respecto, entre outras que se poidan considerar, medirase tamén nos asentamentos de Poceira, A Ribeira e O Rego, poboacións que foron identificadas no estudo de impacto ambiental dentro das máis cercanas. As medicións realizaranse no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, para considerar así os puntos potencialmente máis vulnerables. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.
- Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos indicados, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para poder aplicalos aos datos que se obteñan en cada período de seguimento.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo, e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

3. En canto aos plans de vixilancia, controis e demais actuacións aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación da avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos, ...), detección de atropelos, control das obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación e do disposto nesta DIA.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna (e no de quirópteros naquilo que resultes de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor, no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural en relación coas condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión na fase de explotación, ou do que se poida derivar das condicións 4.1.1, 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo, e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.
- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluírase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defínense as medidas protectoras/correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e segundo o establecido no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberán incorporarse á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas para evitar o impacto por colisión:

- Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como se deberá medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros (pas sen pintar).
 - Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aerogeradores.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estruturas e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.
- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (Efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece a realización dunha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a poboación de lobos: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberán coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EsIA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EsIA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflita a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxe e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas, se é o caso, tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, torre meteorolóxica, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial da zona de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflita a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras ou compensatorias.

Incluirase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores e da torre meteorolóxica.

- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros e torre meteorolóxica. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxe do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros (incluíndo todo o relativo ao establecido no punto 5.2.3 en referencia ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.1.2 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.5 e 5 da DIA.
- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado e contorno da torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.3 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. **Informe previo ao abandono:** cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. **Informe posterior ao abandono:** transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflecta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
(asinado electronicamente)

CONFORME:
Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Figueiras, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e se lle remitirá ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter calquera outra autorización, licenza, permiso ou informe que sexa necesario para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

